

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravništvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izda vsak dan sveder izvenredni modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 24—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 650	četrt leta 600
na mesec 230	na mesec 200

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Slovanska opozicija.

Dunaj, 12. januarja.

Vodstvo mladočeske stranke razpošilja strankinim glasilom cirkularni članek, ki je za spoznavanje političnega razpoloženja med Čehi npr. karakterističnega pomena.

Z ozirom na bližajočo se zasedanje poslanske zbornice odgovarja ta članek na vprašanja, kaka da bo taktika češke državnozbornice delegacije napram novemu kabinetu. Ministrski predsednik baron Bienenroth da je baje pokazal pri sestavi novega kabineta svojo dobro voljo pripustiti tudi Čehe k vladi, tako da njegova oseba nikakor ne more več ovirati ugodnega uporabljanja ugodne situacije. Zlasti, če se pokaže da se namerava novi kabinet odpovedati dosedanjim popolni pasiviteti vlade napram češko-nemškemu sporu, katero dobro voljo bi že pokazalo imenovanje grofa Thuna za namestnika na Češkem, je dana Čehom možnost svoje opozicijske taktike ublažiti, ter za enkrat izvajati politiko proste roke, to se pravi, od slučaja do slučaja si pridržati glasovanje za ali proti vladi. — No, grof Thun, katerega imenovanje je skromni pogoj obrata v češki taktiki, bo v sredo ali četrtek prejel lastnoročno cesarsko pismo, ki ga bo poklicalo v Prago za cesarjevega namestnika.

S tem pa zapuste tudi Čehi opozicijske oklope in bojna nekdanja trdnjava »Slovanske Enote« je zapuščena — morda se jo pusti s časom razpasti, morda jo dosedanjim braniteljem naenkrat razrušijo.

Da je »Slovanska Enota« že dolgo le prazno ime, to ni nič novega. V jesenskem zasedanju parlamenta ni niti enkrat funkcionirala, in mnogoštevilna dejstva so kazala njen notranji razpad. Sicer se je na zunaj še poskušalo ohraniti fikcijo njenega obstoja, toda v njenem okviru samem se je vedno očitnejše kazal razpor in tendence čeških strank na eni in jugoslovanskih na drugi strani. Takoj ko se je jeseni sestala poslanska zbornica, so jugoslovani urgirali sejo »Slovanske Enote«, ne enkrat, tem več opetovano, ker so si hoteli zagurati sklepe čele opozicije za parlamentarno taktiko. Zaman. Čehi so sejo zavlačevali pod pretvezo, da se izdeluje reorganizacijski načrt za »Slovansko Enoto«, ki mora biti prej sprejet, da se omogoči redno funkcioniranje opozicijske organizacije. In ko je enkrat ta reorganizacijski statut bil predložen jugoslovanom ter

bil od njih označen kot sprejemljiv, je prišel v zadnjem trenutku pater Srámek, ter predložil celo kopo spreminjalnih predlogov, ki so, za jugoslovane nesprejemljivi, morali preprečiti končno ureditev razmer v »Slovanski Uniji«. Predno je prišlo do nadaljnjih pogajanj je poslaniška zbornica stala pred božičnimi počitnicami. In v proračunskem odseku so jugoslovani prvi zapustili strogo opozicijsko stališče s tem, da so glasovali za budgetni provizorij. Kriza v »Slovanski Enoti« je s tem glasovanjem postala očita — moramo reči, da je bila ta kriza sistematično pripravljena od čele češke delegacije! Ni res, da so mladocesi ali Masaryk ali češki klerikali uničili veliko slovansko organizacijo, saj je bil posl. Udržal (Češki agrarec) nje načelnik in bi bil z radikalci, s katerimi tvorijo agrarci v češki delegaciji večino, lahko omogočil seje »Slovanske Enote«, ter tako enoten taktičen nastop vseh opozicijskih Slovancov. Toda pometum saliens tedanjega položaja je bil pač ta, da je nalagala bližajoča se češko-nemška sprava, v katero je vse verovalo, Čehom veliko rezervo, saj so hoteli po uravnanju svojih domačih razmer preiti v vladno večino in se udeležiti rekonstrukcije ministristva.

Optimizem, s katerim je takrat vse presojało bodoči politični položaj ni bil upravičen — bil je pred vsem predrago plačan s ceno »Slovanske Enote«.

Glasovi, ki prihajajo danes iz Češkega, pričajo o tem, da je ideja, o kateri je vendar še marsikdo upal, da tli pod pepelom v decembru zgorelega ognja, pokopana in da »Slovanska Enota« ni več.

To dejstvo je omen za bližnji razvoj dosedaj opozicijske slovanske taktike. Na severu in na jugu se je proglasilo načelo proste roke in novo ministristvo bo imelo v torek pred seboj parlament, katerega dosedanja opozicija ne pomenja zanj nikake nevarnosti več.

Akoravno je Bienenrothov kabinet št. III. če mogoče še reakcionarnejši, še nezmožnejši in pritisku Nemcev še bolj podvržen kakor št. II., bo gladko rešil »državne nujnosti« in Slovani v parlamentu, razbiti in raztreseni na svoje mnogoštevilne frakcije bodo zopet proti sebi samim podpirali v upanju na »boljše čase« vlado, ki je zasnovana proti njim in pod katere zaščito se ravnokar teptajo pravice slovanskih manjšin in malih slovanskih narodov od njenih uradnikov!

Slika, ki nam jo nudi bodočnost ni razveseljiva in kaže, da se Slovani niso še ničesar naučili. Morda je ravno v tem trenutku dobro konstatirati, da teh razmer niso v toliko krivi jugoslovani, kakor Čehi.

Politična kronika.

Zakonska predloga o ureditvi nočnega dela žen, katero je zavrnila gospodarska zbornica, pride 14. t. m. v sejo narodno - gospodarskega odseka gosposke zbornice. Takoj na to pride na dnevni red gosposke zbornice.

V ogrskem državnem zboru je predložil trgovski minister Hieronymi zakonsko predlogo o prepovedi ženskega nočnega dela v industrijskih podjetjih. Nadaljevala se je potem generalna debata o bančni predlogu. V imenu Justhove stranke je govoril Bela Földes, ki se je pridružil Kossuthovim izvajanjem, da se bodo vse opozicijske stranke z združenimi močmi borile zoper predlogo. Rekel je, da se ne bori zaradi tega zoper predlogo, ker je banka vedel povzročila neenaki razvoj gospodarskega razmerja med Ogrsko in Avstrijo, temveč ker more edino samostojna banka popolnoma zadoščati interesom Ogrske.

Mišljenje italijanskega ljudstva napram Avstro - Ogrski se je baje v zadnjem času temeljito izpremenilo. Milanski radikalno - demokratični dnevnik »Lombardia« prinaša uvodnik, v katerem konstatira to izpremembo. Zveza z monarhijo ne temelji več samo na diplomatskih odnosih. Prijateljstvo med obema državama bi moglo biti še intimnejše, če bi tega ne ovirali avstrijski klerikali s svojimi sovražnimi napadi na Italijo.

Nunciature hočejo odpraviti, tako vsaj poročajo londonski časopis »Manchester Guardian«. Odpoklica nje dunajskega nuncijske je prvi korak k temu. Posebno papež želi to. Stvar se bo pa le težko in počasi izvedla. Vsekakor je pa papež zoper to, da bi bila nunciatura predstopnja za kardinalat.

Na Portugalskem so stavke skoraj popolnoma ponehale. V Lisabonu so zopet normalne razmere. Vse trgovine so odprte. Notranji minister de Almeida ostane na svojem mestu in bo izdal nov, izpremenjen zakon o te-

denskem prazniku. Poštni promet proti severu in jugu Portugalske je zadržan. Tudi mednarodni promet po morju in po kopnem je zopet normalen. — Kakor poročajo iz Lisabona, je vojno sodišče obsodilo 35 portugalskih plemenitih v prognanstvo, ker so pripravljali monarhistični državni prevrat.

Novo ministristvo na Rumunskem je sestavil vodja konzervativne stranke Peter Carp. Novi ministri so kralju že prisegli.

O grških četah, ki so na grškoturski meji v Graniji umorile nekega Rumuna in njegova dva sina, pravi »Agence d'Athènes«, da so to bili navadni roparji. Niti v Makedoniji, niti v Epiru ne ekzistuje dandanes nobena grška četa, ki bi zasledovala politične cilje. Grška vlada je strogo ukazala mejnim uradom, naj kar najstrožje stražijo meje in naj z največjo ostrostjo nastopajo zoper sumljive osebe, ki bi skušale iti čez mejo. Tako so prijeli grške oblasti tudi oba znana roparja Brutaša in Zarkadasa, ki sta izvršila več zločinov na turškem ozemlju. Oba prideta pred poroko.

† Marija Vilharjeva, največja slovenska rodoljubkinja.

Zvečer dne 11. t. m. je umrla v Šiški po mučni bolezni gospa Marija Vilhar, rojena Skvarča, rojena dne 25. avgusta 1855 leta v Rovtahu. Pokojnica je bila v ljubljanskih krogih malo znana, ker je živela skromno, a idilično zakonsko življenje. Ganljivo je bilo opazovati ta zakonski par, kako si je vsak izmed nju prizadeval, da čitata drug drugemu želje že na obeh ter si medsebojno olepšata življenje. Svoje dni kot gospodarico na gradu Kalen pa je pokojnica poznala skoraj vsa Notranjska. Vsi so ljubili in spoštovali dobro in razumno gospo. Njen vrt je bil vzor vrtnarstva. Veselje do prirode in rastlinstva je ni ostavilo do hude bolezni. Znala je imenovati domače in tuje rastline ne le s pristnimi slovenskimi in narodnimi imeni, temuč tudi z nemškimi in latinskimi. Slovensko književnost je poznala kakor malokatera odlična slovenska dama. Slovenska knjiga ji ni bila nikdar predraga, zato pa si je tudi v samot-

nem življenju razširila duševno obzorje tako, da je bilo veselje z njo razpravljati o vsaki stroki. Ljubezni do zatiranega rodu sicer ni nosila na jeziku, dasi je pazno zasledovala vse domače politične dogodke. Svoje veliko slovansko srce pa je pokazala v oporoki. Ko je lansko leto umrl Karel Kotnik in zapustil svoje imetje »Družbi sv. Cirila in Metoda«, je že takrat sklenila, da mu postane vrstnica.

Oporoka gospe Vilharjeve je datirana z dne 6. januarja 1911. Za univerzalnega dediča je imenovala »Družbo sv. Cirila in Metoda«, ki dobi troje hranilničnih knjižic in sicer: eno knjižico Mestne hranilnice z vlogo 52.588 K 93 v; drugo knjižico Mestne hranilnice z vlogo 32.327 K 35 v; eno knjižico Kmetke posojilnice z vlogo 34.496 K 18 v ter neko terjatev v znesku 3000 K. skupaj 122.412 K 46 v.

Iz te dedščine mora družba sv. Cirila in Metoda plačati volilo občini Knežak v znesku 6000 K in za pogreb in prepeljavo velikodušno rodoljubkinje 4000 K, skupaj 10.000 K. Zapusčena znaša torej po odbitju volila 112.412 K 46 v. Od te vsote bo morala družba sv. Cirila in Metoda plačati percentualno pristojbino, tako da ji bo ostalo čistih stotisoč kron. Dostojni užitek obresti od tega premoženja je gospa Vilharjeva zagotovila svojemu soprogu.

Od volila občini Knežak je porabljeni obresti od glavnice 6000 K za ubožce, obresti od glavnice 4000 kron pa za vzdrževanje grobišča Evgen Vilharjeve družine s Kalca.

Pogreb vrle pokojnice se je vršil danes jutraj ob 7. Vkljub zgodnji uri se je zbralo pred hišo žalosti izredno mnogo rodoljubnega občinstva.

Družbo sv. Cirila in Metoda so zastopali: prvomestnik vladni svetnik Andrej Senekovič, blagajnik notar Aleksander Hudovernik, odbornik župnik Ivan Vrhovnik in pisarniški tajnik Anton Berce, šenklaško podružnico je zastopala gospa Franja dr. Tavčarjeva, šentpetersko pa gospa Podkrajškova in gđe. Bavdkova. Navzočih je bilo še več drugih odličnih dam in gospodov. Pred hišo so zapeli pevci »Glasbene Matice« ganljivo žalostinko »Nad zvezdami«.

Krsto so nato prepeljali na južni kolodvor. Tu so zapeli pevci žalostinko »Jamica tiha«. Pokojnico položijo v večnemu počitku na Knežaku, kjer ima Vilharjeva rodbina lastno grobnico. Na krsto pokojnice je položila

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»Prehiter si bil, ne boš zameril,« je bil odgovor, »saj veš, da ne sme nobeden med nas, predno ga ne otipljemo.«

Med tem je bil ukresal Čekon luč in prižgal ozko trsko. Kakih dvajset temnih postav je čepelo po skalah, ki jih je bil odtrgal požar ali pa pozneje tekom let vihar iz zidu in zagнал v to, vodnjaku podobno globino. Dolg in suh se je pregibal Čekon med temi ljudmi in njegov koščeni obraz, razbrzdani in ostrizen, je bil videti v medli luči trske kakor mrtvaška glava.

Grčasta postava voditelja te nočne družbe se je risala v orjaski senci na zidovju in rasla tja noter v višine, koder se je zrla v nedoločno megleno temo. Gosto zaraščeni obraz z živimi, ostro pogledujočimi očmi in dolgimi neostriženimi lasmi, ki so padali skoro do oči, vse to je dajalo cel postavi poseben izraz odločne krvočnosti in lokavosti. Sicer pa je bil po postavi komaj srednje velikosti.

Vsaka njegova kretnja in posebno težke pesti pa so govorile o njegovi silni moči. Za Ribiča so ga klicali njegovi tovariši, in bil je v resnici ribič vsaj toliko, kakor večina kmetovalcev v okolici Cerkniškega jezera.

Kadar se je otekala voda iz jezera, je bil on med prvimi, ki je šel na delo. S svojim težkim čolnom si ga videl tedaj, kako se je vozil po jezeru k svoji jami. Iz davnih časov je že ribarila njegova hiša vedno na istem kraju in ponor, ki je bil takorekoč prvotna last njegove hiše, so nazivali po vsi okolici Ribičko jamo. Tik zraven Rešeta se pogreza Ribička jama v liasto izmito zemljo, na dnu pa se odpira širok žleb, ki vodi v podzemne prostore. Kakor rečeno, je bil ta prostor izprva gotovo last kmečke hiše, pri kateri se je reko pri Ribiču, kakor pa je izgubil kmet s svojo prostostjo tudi svojo zemljo in svoje pravice, tako si je prisvojila tudi Hasberška graščina pravico do ribolova v tem ponoru, kakor v večini drugih livakov in jam Cerkniškega jezera. Od svojega plena, ki ga je potegnil Ribič iz Ribičke jame, je moral prinesiti vsakokrat eno tretjino na Hasberški grad kot priznanje vrhovne oblasti hasberških posestnikov nad ribolovom v Cerkniškem jezeru. Od ostalih dveh tretjin je moral oddati eno petino v župnišče v Cerknici in od ostalega so zahtevali

gospodje Šteberški zopet eno tretjino, če se jim ni ravno zljubilo vzeti kar celo polovico ali še več njegovega plena. To pa ni bilo vedno tako. Ko so živeli še Ivani, prejšnji lastniki Šteberške graščine, so oddajali Ribičevi samo tretjino Hasberški graščini in pa desetino ostalega plena Šteberžanom, drugo je ostalo vse kmečki družini na Bočkovem. Bili so to bolj časi za ribiče. A ti časi so zatonili in huda stiska je prišla med kmete krog jezera.

Ko sta obšla s Čekom ves krog zbranih kmetov, udaril je Čekon s trsko ob zid, da so letele iskre na vse strani. Tema se je zopet napravila, da nisi videl roke pred očmi, samo na tleh so še letele iskre in umirale druga za drugo.

»Zbrali smo se,« se je oglašil Ribič, »da se posvetujemo, kako se postavimo v tem letu proti našim gospodom. Mislim, da ga ni med nami, ki bi ne videl, kako krvavo potrebno je, da že enkrat za vselej spregovorimo odločno besedo z našimi gospodarji. Vse, kar je prav, ne bomo se desetine in ne tlake, a krščansko naj delajo z nami. Zdaj pa orjemo in žanjemo, ribarimo in nastavljammo zanjke le za druge. Po graščinah se maste od naših žuljev, mi pa stradamo! Povsod ti goje ti, hrbtom graščinskih hlapci in gorje ti, če se ne trudiš in mučiš kakor črna

živina! Zraven pa te še zasmehujejo in brijejo norce z božjimi darovi, ki si jih v potu svojega obraza in s krvavimi žulji zaslužil.« Pritrjujoče mrmljanje se je začelo iz teme, Ribič pa je nadaljeval: »Vsi se še spominjate starih Šteberžanov. Tudi njim smo morali odrajtovati desetino pridelkov od polja in desetino od ribolova. Storili smo to radevolje, saj vemo, da so oni naši gospodarji in da morajo tudi živeti, ta novo pritepena gospoda pa, ki nam jo je poslal sam peklenšček, pa zahteva tretjino, včasih celo polovico in več in še tepe nas in nas zapira ta vamp pritepeni, če se sklicujemo na svojo staro pravdo. V cerkniško župnišče moramo kar naenkrat tudi nositi svoje dajatve. Od kod to, vas vprašam, ljudje božji? Cerkniška župnija stoji pod bisterškimi kartuzijani, jezero pa je pod vrhovno oblastjo Hasberške graščine. Od kod tedaj pravica, ki jo zahteva župnišče zase? Če se hočejo hasberški gospodje oddolžiti cerkniškemu župniku, — nam to nič mar, mi jim nismo dolžni dajati nobenih davščin. Tako je pri ribah in tako je pri žitu in pri senu, ki ga dobivamo na jezerskih tleh. In zdaj naenkrat naj bo tako tudi pri žitu in pri pridelkih, ki jih dobivamo na naših njivah zunaj jezerskih tal. Lani so poskusili, pa se jim ni dobro obneslo, ker je bila letina tako slaba, letos

bodo storili to zopet. Vsi od prvega pa do zadnjega smo že izstradani, naše babe hodijo v raztrganih cunjah, da se vidi do golega, da je človeka sram, če jih pogleda, ker gre vsa preja v graščino in mi moramo hoditi že celo pozimi bosi, ker nimamo kož, da bi si napravili mestve in zaplete. Mislimi smo, da bo trajalo to odiranje do tedaj, da se utrdi novi gospodar v svojem posestvu, pa smo se motili, čedalje hujeje. In zato smo se zbrali, da se danes posvetujemo, kaj nam je storiti.«

»Upremo se, nič več in nikomur ne damo,« se je oglašil glas iz teme.

»Ubijmo jih, pa bo konec stradanja!« je pripomnil drugi.

»Vse to ne bo veljalo,« je ugovarjal Ribič mirno. »Hasberška graščina ima pravico, da dobi svojo tretjino, ravno tako imajo pravico Šteberški gospodje do desetine. Vse drugo pa je krivično odiranje!«

»Elahovim nič,« se je njezil Čekon.

»Le tiho bodi, Čekon, ti si prvi, ki jim leže, če ti le pokažejo gorjajo,« ga je zavrnil Drganec.

»Nobenih preprirov!« je segel vmes Ribič.

»Elahovim nič!« je ponovil Čekon, »dobili so že do zdaj najmanj za deset let!«

(Dalje prihodnjak.)

družba sv. Cirila in Metoda krasen in iz svežih cvetic spleten venec s trobojnimi trakovi in napisom: »Svoji velikodušni dobrotnici — družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.«
Večna slava in spomin veliki rodoljubkinji in narodni dobrotnici!

Štajersko.

Iz Trbovelj. V nedeljo večer je obhajalo Trbovelje navdušeno slavje povodom zopetne izvolitve ravnateljice in šol. nadzornika g. Gustava Vodnika za župana. Vsa trboveljska narodna društva so mu priredila krasno bakljado z godbo na čelu. V imenu obč. odbora mu je čestital podžupan g. Krammer, v imenu Sokola brat Goropevec, v imenu gasilcev tovariš Počivavšek, v imenu pevskega društva »Zvon« njega predsednik g. Feštajn in v imenu »Pazniškega in delavskega podp. društva« njega kapelnik g. Pavčič. Gospod župan se je v prekrasnih in izbranih besedah zahvalil društvom in mnogobrojnemu občinstvu za čast in udanostne izjave, ter je v svoji znani skromnosti pripisoval častno prireditel ne samo sebi, ampak celemu občinskemu odboru, ki je njegova opora pri težavnem in odgovornem poslu. Zahvaljeval se je tudi vrlim trboveljskim volilcem, ki so stali vsi, kakor eden mož in so s tem pokazali, da imajo Trbovelje in bodo še nadalje imele odkrito narodno-slovensko lice. Po bakljadi je bil pri Kukenbergu slavnostni banket, katerega so se udeležili vsi trboveljski narodni sloji. Pevec pod vodstvom g. Molla so neumorno in krasno peli in godba pod vodstvom g. Pavliča se tudi ni ntrudila. Lep večer je bil in pokazal je, kaj plemenite vse navdušene volje in ljubezen, ki nas spaja z novim obč. odborom in nad vse priljubljenim gospodom županom. Bog ga živi! — Volilce.

V Gornjem gradu je umrla gospa Franja Šarbova, soproga načelnika okrajnega zastopa, trgovca in gostilničarja. Bolehala je že dlje časa in jo je končno vrela neozdravljiva bolezen. Bila je blaga žena, izurjena trgovka, dobrosrčna napram ubožcem in splošno priljubljena. Bodi ji blag spomin, g. soprogu in stalin žalujem pa naše sožalje na prebitki izgubi.

Za »III. Narodno zbirko« »Kluba napr. slov. akademikov v Celju« smo prejeli nadalje sledeči prispevek: Kapele, p. Dobova (gđc. Irma Vidmar) 12 K 40 v; prisrčna hvala!

Zahvala. Odbor »Kluba napr. slov. akademikov v Celju« izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo gg. dr. Jurju Hraševcu, odgovorniku v Celju. Hinku Požunju, notarskemu kandidatu v Celju in Vavkenu, tajniku »Posojilnice« v Celju za knjige, katere so mu blagovolili nakloniti.

Odbor. Zadružski krožek »Učiteljskega društva za gornjegrajski okraj« ima svoj sestanek v četrtek, dne 19. t. m. popoldne v Bočni pri g. Zmavcu. Predaval bo g. nadučitelj Bizjak »O veseljih in bridkih trenutkih svojega vojaškega življenja«.

Novice iz Nove Štite pri Gornjem gradu. Umrl je veteran Gregor Golob, star nad 80 let. Udeležil se je bojev na Laškem. — Pri spravljajanju lesa si je strl nogo Ivan Zerovnik iz Štancroba. Spravili so ga v ljubljansko bolnišnico. — Kuga na goben in parkljev se je pojavila pri 5 hišah. Dobro bi bilo, da bi se vsi tozadevni živinozdravniški predpisi natančno izpolnjevali. — V Ameriki se je pobil do smrti naš rojak Alojzij Mavrič.

Novice iz Šmartnega v Rožni dolini. 8. t. m. je imel g. Gorčan tu kmetijski predavanje, katerega se je udeležilo do 100 poslušalcev. Hvala mu! — Naši posestniki so dobili minulo leto nad 50 tisoč kron za jabolka. Umna sadjereja more torej donosati lepah dohodkov. Saj pa Rožna dolina zasluži tudi majnika svoje ime!

V Ptuj se je poročil dne 7. jan. g. dr. Fr. Kotnik iz Dobrija pri Tolstem vrhu na Koroškem z gđc. Rezi-ko Kranjc. Bilo srečno!

Pikantna aferica iz celjskih nemških krogov. Poročali smo že o naglem odhodu dr. Ballogha od »vhtarice«. Kakor se sedaj govori po Celju, ima stvar prav interesantno ozadje. Listov konsorcij je namenil gotovo vsoto za Ballogha kot novoletno darilo — a tista vsotica je bojda zašla v Ambrožičev žep, iz katerega je ni bilo več na beli dan. To je Ballogha tako ujezilo, da je poslal Ambrožiču ključke od uredništva in izgnil. Ta zgodba, ako je resnična, kaže našega mestnega uradnega načelnika v novi, fini luči.

Občina Pobrežje pri Mariboru je imenovala za častna občena štaj. refer. nemškega »Schulvereina« dr. Bauma in bivšega nadučitelja na poverški nemški šoli Wernitznigga, koroškega renegata.

Argentinsko meso je dospelo včeraj v Gradec. Peljali so ga mimo spodnjestajerskih mest, v katerih ni manjše mesne draginje ko v Gradcu. Ali mi smo tako srečni, da imamo v

teh gnezdih občinske zastope in poslance, ki se brigajo samo za interese gotovih klik — na draginjo in enako zadeve pa se niti ne spomnijo. Tatvine. Ukradel je posestnik Antonu Zgoncu v St. Jurju ob j. z. rejence Jože Čretnik 90 kron in izgnil. Odpeljal se je najbrže proti Gradcu, ker so ga videli na šentjurskem kolodvoru. — Na celjskem kolodvoru so zaprli nekega hlapca Znidarja iz Rimskih toplic, kateri je izvršil v Rimskih toplicah in celjski okolici celo vrsto tatvin.

Poštna oddaja bo začela s 16. januarjem posloovati v Skalaj pri Velenju. V njeno področje bodo spadali kraji Skale, Sv. Brice, Cirkovica, Šmartno in Cirkovica - Skale. — St. Andraž bo imel odslej 6. na teden pošto zvezo z Velenjem.

Umrl je v Gradcu glavni urednik »Grazer Zeit.« in štaj. uradnega lista cesarski svetnik prof. Julij Riedl. Deloval je pri »Grazer Zeit.« 35 let in je bil senijor graških časnikarjev.

Nova šulferajnska šola v mariborski okolici. Iz Hoč nam poročajo: Zadnji teden lazijo prav pridno agentje okrog kmetov v Šmiklavžu pod Mariborom. Nagovarjajo jih, naj razširijo s pomočjo šulferajna svojo enorazredno šolo v dvorazredno. Denar za novo stavbo da Schulverein, prostor, nek travnik ob cesti iz Maribora v Ptuj pa graščak Scherbaum. Nemškutarji upajo naloviti za novo pomembvalnico precej otrok iz bližnje Loke in Dobrave. Narodni krogi, pazite!

Blamaža nemškutarjev v celjski okolici. Po občinskih volitvah v celjski okolici so vložili nemškutarji proti posameznim Slovincem celo vrsto tožb zaradi tozadevnih prestopkov proti volilnemu zakonu. Tako so obdolžili g. Konečnika iz Gaberja, da je grozil v Lazmančini gostilni nemškutarjem, da jih Slovinci postrele, ako bi pri občinskih volitvah propadli. Sodišče je pa g. Konečnika opustilo. Okoliški in mestni nemškutarji z generalom Ambrožičem so dobili s to razsodbo prav dolg nos.

Odbor Sokola v St. Pavlu pri Preboldu vse one gospe, gospodične in gospe ter društva, kojim so se o priliki, dne 4. septembra 1910 sokoške veselice v St. Pavlu razposlali bloki v razpečevanje in nabiranje podpor za ustanovitev tozadevnega telovadnega društva Sokol v St. Pavlu — prav vljudno prosi, naj mu blagovolijo dotične denarne zneske, oziroma še preostale bloke se v teku meseca januarja 1911 doposlati, oziroma vrniti, da se letni račun lahko sklene. Kak posebni dar se bo hvaležno sprejel.

Letošnja predpustna sezona v Celju obeta celjskim Slovincem prav mnogo odličnih prireditev. V nedeljo, 15. jan. se vrši v Narodnem domu »Kmečki ples« ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Ta veselica je za Celje nekaj novega in za to vlada za njo splošno zanimanje. Vabila so razposlana, kogar se je pomotoma prezrl, nam naj opusti. Zeleti je najobilnejše udeležbe ne le zaradi zabave, temveč tudi zaradi tega, da bo imela naša šolska družba čim več čistega dobička. — Na pustno nedeljo se pa vrši običajna velika maskarada celjskega Sokola. Ta elitni ples je splošno priljubljen, zato velja že od danes geslo: Na pustno nedeljo vse v celjski Narodni dom.

Slov. podp. in izobraž. društvo »Domovina« v Gradcu priredi svoj 9. redni občni zbor v nedeljo, dne 15. t. m. ob 4. popoldne v društvenih prostorih Stiegenasse 2/I. Prijatelji društva so vljudno vabljeni.

Slov. gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 15. prosinca se priredi na splošno zahtevo popoldanska predstava »V znamenju križa«. Predprodaja vstopnic pri g. Vilku Weixlu, Gosposke ulice št. 33.

Za Sokolski dom v Brežicah je gospa Marija Kos, soproga trgovca na Bizelskem nabrala od rodoljubnih Bizeljanov 51 K 80 v. Iskrena hvala in bratski na zdar!

Koroško.

Razpust katol. polit. društva v Celovcu. Kakor se govori, je vlada to društvo razpustila, ker je uvedlo ba-je to društvo po slovenskih županin in župnikih kontrolno ljudsko štetje. Celo zadevo je vlada zasukala neka-ko tako, kakor bi se bilo kat. pol. društvo umešavalo v uradno ljudsko štetje. Mogoče se bo celo trdilo, da se je uradno ljudsko štetje s tem otežko-čilo. Nekaj je resnice na tem. Ljudsko štetje ima namreč po tendenci Nemecev namen kolikor mogoče zmanjšati število Slovencev. Vlada stoji pri nas tudi na stajščini, da je vsak Nемеc ki zna pet besed nemško, in da v nemških krajih sploh ne more biti drugorodovec. Tako se uradno tolmači tukaj pojmo občevalnega jezika. Zato je tudi uradno ljudsko štetje pri nas navaden škandal, in ni- ma nobene vrednosti. Slučaji ki so dosedaj znani kažejo, da bodo Neme- ci in vladni organi zmanjšali število Slovencev za najmanj dvajsettisoč!

Zaradi tega jim je seveda kontrolno štetje neprijetno in jim otežuje pa- čenje resnice in germanizacije. Po nekaterih krajih vprasejo nadučitelji po rojstnih datih, drugo izpolnijo, kar sami in si ne dajo nič povedati. Kdor zna nemško, dobi nemški obče- valni jezik, če se ga tudi brani in kdor stanuje v bolj nemških krajih, in ima priliko včasih tudi nemško go- voriti, mora zapisati nemški občeval- ni jezik. Nemeči so otroci, ki hodijo v nemške šole in radi tega tudi starej- ši! Nemeči so vsi delavci in uslužbeni pri Nemeih in nemškutarjih itd., skratka če tako štejejo naprej sploh Slovencev na Koroškem nič ne bo. Štetje slovenskih županov in župni- kov vladi seveda leži v želodu. Zajeli so menda neke tiskovine, ali je kdo po neprevidnosti kaj povedal in vzrok za nepostavno razpustitev je bila tukaj. Bolj previdno bi bilo morda, če bi bil vse to vodil kdo kot za- sebni, ne pa po firmo društva, to- da gotovo je, da ima tudi društvo kot politično, pravico varovati narodne interese svojih članov, katere ima povsod po Koroškem. To je bilo za vlado torej samo dobro došel povod, da se da Slovincem zopet klofuto. Po- litično društvo se je seveda pritožilo in jasno je, da se mora ta razpust preklicati. Toliko vpliva bo pa ven- dar dr. Brejc se imel pri krajskih klerikalcih, da se bodo za stvar za- vzeli, oziroma da bodo na kompetent- nem mestu intervenirali. »Slovenec« bo seveda na vsak način kazal hudo korajžje, saj se gre za odjemalce na Koroškem in za politični vpliv krajs- kih klerikalcev na Koroškem. Na Koroškem preti pač tudi nevarnost, da spregledajo Slovinci vedno bolj in bolj kako krovjo kupčijo delajo klerikalci z narodnim vprašanjem. Zato bo tudi gotovo dr. Brejc precej pritisnil na dr. Susteršiča. V koliko bo temu kazalo zavzeti se za svoje so- mišljenike, bo pokazala bodočnost. Na vsak način pa je potrebno, da do- bi vlada na Koroškem odločno breo in če je to dr. Susteršiču sedaj pri- jetno ali ne!

»Mrzli sejem« v Beljaku. Na ta- kovzvanem mrzlem ali zimskem sej- mu v Beljaku se dogajajo vsako leto nesreče in seveda tudi stvari, s kate- rimi se mora pečati pozneje policija. Tako je nekemu okoliškemu posest-niku, po domače Štajnerju, v Usnjars-ki ulici med kolibami spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. — Sin mesarja Kovačiča iz Ljubljane je pomagal svojemu očetu pri prodaji. Ko je odrezal kos slani- ne, mu je nož spodrsnil in mu odrezal 4 prste na levi roki. Izgubil je tudi mnogo krvi. — Zvečer pa je vrgel 26letni klepar Ivan Winkler v Ko- sovi gostilni posestniku Ivanu Taler-ju kozarec v glavo ter ga znatno po- škodoval.

Drzen tat. V župni cerkvi v Grabinju so našli že dvakrat zapore- doma pred nekim oltarjem od nepo- klificane roke izpraznjeno pušico. Da odvzamejo tatu priložnost do ropa, so postavili pušico v žagrad, od koder so jo prenesli podnevi v cerkev. Tat pa si je vedel tudi sedaj pomagati. Vlomil je vrata, ki vodijo s priznice v zakristijo, izpraznil pušico in izgi- nil zopet skozi druga vrata na prosto.

Primorsko.

Požar. V nedeljo zvečer je zgore- la neka hiša v St. Petru blizu znane gostilne »pri Pulverju«. Hišo je ku- pil neki Renčan, ki je bil že spravlil razno blago v hišo, spat pa je bil šel v nedeljo še v Renče. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Prejšnji lastnik je hišo prodal zato, da je mogel oditi v Ameriko.

Samomor. V sredo med 9. in 10. uro popoldne se je ustrelil v gozdišču kakih 200 m od postaje v Nabrežini vržji stavbni komisar pri postnem in brojavnem uradu v Trstu g. Robert Carrer. Našel ga je delavec Sever, ki je v bližini tolkel gramoz. Samomori- lec je imel pri sebi kakih 40 K denar- ja. O vzroku samomora se ne ve nič zanesljivo.

Iz šolske službe. Na učiteljskem v Gorici je pomaknjen profesor Al- bert Šubic v VII. činovni razred, suplent na državni gimnaziji v Gori- ci, Rudolf Lavrenčič, pa je imenovan za provizorijnega glavnega učitelja na učiteljskem v Gorici.

Drzna tatvina. V pritličju hiše št. 14 v St. Peterski ulici v Gorici je izginilo te dni iz sobe v stanovanju Marije Komavli kolo, vredno 110 K, last njenega sina, ki je sedaj v Trstu.

Letalni poskusi. Na Velikih Ro- jah pri Gorici dela sedaj celovski in- ženir Kollman letalne poskuse z le- talnim strojem, ki sta ga sestavila brata Fonzari. Z Velikih Roj štejemo že dva ponesrečena aviatika: inženir- ja Heima, ki se je dvigal skupaj z inženirjem Zablatnikom in se je ubil v Vratislavu in Rusjana, ki se je po- nesrečil v Belgradu.

Kolesa sta kradla. V Gorici je aretirala policija dva mlada človeka, ki sta kradla kolesa. Okoli novega leta sta izginila dva kolesa, in sicer eno last g. Karla Obizija, drugo

last slotnika Langa. Krčmarju Gor- jancu je nekdo ponudil kolo za 30 K. Ponujala sta kolo neki Henrik Pekar in Ivan Danis, oba z Reke. Ko je pre- iskala policija njuno stanovanje v Kočevju pod gradom, je našla tam kolo, ki je bilo last g. K. Obizija. Oba mlada Rečana sta bila prav čed- no oblečena.

Samomor vojaka. Oni vojak, o katerem smo poročali, da se je bil ustrelil, ko se je vrnil z božičnega dopusta v glavo, je bil Karel Žvo- kelj iz Štanjela. Iz Kanala so ga bili pripeljali še živega v Gorico; ko so ga pa nesli v vojaško bolnišnico, je umrl.

Gradnja ladij v Trzinu. V trzi- škli ladjedelnici se gradi sedaj velik parnik »Austro - Amerikane«, ki bo za tretjino večji od ladje »Martha Washington«. Ladja bo lahko preva- žala 1130 pasažirjev in 1000 izselje- nikov, ter bo vozila 19 milj na uro, stala pa bo ladja sedem milijonov kron. Razen tega gradi ladjedelnica blagovni parnik s 7000 tonami za G. in L. Premuda ter drug parnik za družbo Tripečević in Ko., ki bo obse- gal 9600 ton. V ladjedelnici se gradi razen tega parnik za paroplovno družbo »Istra - Trieste« in je v ladje- delnici več parnikov v popravilu. Dela je tedaj dosti.

Poskusen samomor. Brezposelni težak Jakob Jarak, stanujoč v ulici Ombrelle št. 7 v Trstu je skočil snoči ob pol 10. s parnika »Arsa« v samo- morilnem namenu v morje. Potegnili so ga iz morja in oddali v bolniš- nico.

Nesreča. 36letni Andrej Trebše s Srpence je padel, ko je v gozdu se- kal drva kakih 30 m globoko ter se pri padcu tako nevarno poškodoval, da so ga prepeljali v goriško bolniš- nico.

Poparjen otrok. V dornberški občini se je zila pri ognjišču vrela voda na enoletno deklico Metodo Ri- javce. Deklica je podlegla poškod- bam.

Hranilnične knjižice kradel. Ne- kemu meščanu je ukradel v Gorici dosedaj še neznan tat dve hranilni knjižici, eno, glasečo se na 19.200 K, drugo z vložkom 4200 K; zraven so bili še trije bankovci po 100 K. Poli- cija išče tatu.

»Franceska« lahko odpluje. Vče- raj se je posrečilo v Trzinu spraviti parnik »Franceska«, ki je namenjen za prevažanje argentinskega mesa, zopet v globoko vodo. Ker vsled ose- ke ni mogel odpluti v morje, se je moral parnik vrniti v ladjedelnico. Parnik najbrže ni poškodovan.

Razočaranje. V Trstu stanujoča 22letna obrtna učiteljica Argia Ver- nier je imela pred leti, ko je stanova- la še s svojimi starši v Kopru, lju- bavno razmerje z učiteljskimkom Ri- chardom Zuminom, s katerim je ime- la tudi otroka, ki pa je pozneje umrl. Vedno je upalo dekle, da jo Zumi- nor poroči, kakor hitro dobi službo. Sedaj pa, ko je bil Zumin nastavljen blizu Rovinja kot učitelj, ga je večkrat opozorila na njegove obljube. Tako je bila pri njem tudi v tork in sta se v soli hudo sprla. Ko je prišla Vernier zopet na cesto, je izpila stekleničico fenilne kisline. Prepeljali so jo v Pulj v bolnišnico, kjer je tudi umrla.

Požar na ladji. Na grški jadreni- ci »Agios Trojase«, ki je usidrana v reškem pristanišču ter prevažala oglje, se je vnel dne 11. januarja po- žar, najbrže, ker se je razvil v ladji plin. Oglje so izkrcali in gasilci se trudijo, da bi zadušili ogenj, da ne uniči cele ladje.

Očeta umoril. Strašen zločin se je izvršil v noči na 11. januarja v Tinjanu pri Pazinu. Nad 60 let stari posestnik Blaž Prelog je pred krat- kim napravil oporoko, v kateri je razdedil svojega 32letnega neza- konskega, pozneje pa legitimovanega sina Zorža ter imenoval kot dediče vnuke. Zorž je prisegel, da se bo ma- ščeval in je prišel v noči na 11. janua- rja v spalnico očeta ter ga ustrelil trikrat v glavo, prsi in trebuh. Pre- log je bil na mestu mrtev. Morilec je pobegnil.

Nesreča na vojni ladji. Ko je re- vidiral vojaški predelavec na vojni ladji »Radetzky« v Pulju desetcenti- metrska netila za strele, je eksplodi- ralo eno tako netilo in ubilo predel- lavca. Najbrže je bil sam kriv svoje smrti.

Barka se potopila. Iz Reke izve- mo sledeče: V tork so bile na morju pred Selcami 4 motorne ribiške bar- ke, ko se je dvignil močan veter. Tri barke so priplule v Selce, četrto pa je gural veter na odprto morje. Ladja, ki je šla iskat to barko je ni mogla najti in je skoraj gotovo, da se je po- topila. Na barki so bili 4 ribiči.

Dnevne vesti.

+ Ljudsko štetje. Ljubljanski nemškutarji dolže v »Grazer Tag- blattu« magistratne uradnike, da gle- de ljudskega štetja terorizirajo občin- stvo. To je že največja nevarnost. Magistrat ima dolžnost revidirati šte- vne pole. Pri tem je seveda prišlo

na dan, kako so različni nemškutarji pri ljudskem štetju sleparili in kako so Slovence vpisovali za Nemece. Zda- pa ti ljudje še zabavljajo in delajo krivico mestnim uradnikom. Na sre- čo je v postavi določba, ki omogoča pregledati šteвне pole. Tako bomo dobili priliko, spoznati imenoma tiste nemeške ptice, ki so pri ljudskem šet- ju sleparili.

+ Klerikalne obljube ob volit- vah. Nek župan z dežele je bil pred kratkim z nekim klerikalnim kmet- om pri dež. odborniku dr. Lampetu. Župan je dotično cestno zadevo ob- razložil in prosil, naj dež. odbor ustreže interesom, ki so po veliki večini kmetje. Izpregovoril je tudi klerikalni kmet, ki je spremljal župa- na, rekoč: »Saj ste nam gospodje od naše stranke ob volitvah cesto obljui- bili.« Dr. Lampe se je na to kmetu smejal in mu dejal: »Pojte, pojte, kaj se vse pri volitvah obljubi!« Pra- vijo, da je dotični kmet sedaj teme- ljito odzdravljen s svojo vero v volit- ne obljube duhovniške stranke.

+ Zamujena priložnost. Včeraj je bila lepa priložnost studirati kisle obraze ljubljanskih klerikalcev. Ta- ko kislilo so se držali klerikalci, kakor da so jih tri tedne v jeseni »pacali«. Vse to zaradi argentinskega mesa. Kaj je dr. Susteršič vse govoril v Unio- nu o argentinskem mesu, kako je to meso v nič deval, a zdaj tako presenečenje. Meso izvrstno, da bolje ne more biti, naval občinstva veli- kanski. Ze dolgo se ni nihče tako bla- miral, kakor dr. Susteršič s svojimi zabavljanjem na argentinsko meso. Zabavljanje dr. Susteršiča, pisarje- nje »Slovenca« vse ni nič pomagalo; zmagala je resnica, da je argentinsko meso jako dobro, dosti boljše kakor domače, in povrh še znatno cenejše. Ljudje so spoznali, da klerikalci ljub- ljanskemu prebivalstvu še postene- ga mesa ne privoščijo. V deželnem in državnem zboru so bili klerikalci proti uvozu argentinskega mesa in dr. Susteršič je v Unio- nu strahovito grmel proti temu dobremu in cenemu mesu — to pač kaže, kako zagrizeni so klerikalci v svojem sovražstvu do ljubljanskega prebivalstva in kako bi počenjali z Ljubljano, če bi dobili občinski svet v roke.

+ Imenovanja pri državni želez- nici. S 1. januarjem so bili imenova- ni: v 7. službeni razred: Zorž Kur- sel, tit. nadzornik v Ljubljani; v 8. službeni razred: Ivan Strj, rev. v Splitu, Franc Unger, ofic. v Ljublja- ni; v 9. službenem razredu: Karel Daneš, stavb. adjunkt v Ljubljani, Ludvik Terdina in Rudolf Švajcer, stroj. adj. pri odd. 4., Peter Šlegel, adj. v Vizmarjih, Ignacij Perne, adj. v Tolminu, Jakob Koeh, adj. v Prva- cini, Vincenc Skof, adj. pri odd. 5. Karel Kytka, adj. v Trstu, Franc Je- bačin, adj. v Podnartu, Ludvik Ven- cajt, adj. pri odd. 7., Ivan Pinter, adj. pri odd. 2.; za 10. razred: Jos. Dolinar v Trstu, Jos. Obad v Kanfa- naru, Martin Buda pri odd. 5., Kle- men Pregl v Trstu, Avgust Setina pri odd. 7., Anton Veber, Lor. Svetina in Jos. Božič na Jesenicah, Al. Gernek pri ravni., Fr. Brečelnik v Gružu, Fried. Stephan na Bledu, Boguslav Berbuč v Gorici, Jos. Znidaršič in Nik. Jurčičevič na Opčinah, Edm. Beve pri odd. 8., Jos. Korošec pri odd. 7.; za asistente: St. Legat v Gori- ci, Jos. Peterneš na Jesenicah, Alb. Rubesha v Pulju, Anton Hobn v Ljub- ljani, Ivan Braz v Kobdilu, Jakob Kozelj v Lescah, Karel Komp v Kra- nju, Milan Cvetnić in A. Kogovšek pri odd. 8. Premješeni so bili: M. Bu- da k odd. 8., A. Kagnuš v Trst, L. Vencajt k odd. 7., Jos. Dolinar k odd. 5., R. Vidic k odd. 7., A. Kogov- šek k odd. 7., I. Braz v Trst in Boži- dar Gertner k odd. 1.

+ Iz univerzitetne knjižnice na Dunaju. Knjižnični praktikant na Dunaju g. dr. Ivan Avgust Žibert je imenovan za amanuensza na univer- zitetni knjižnici.

— Glavna posojilnica v Ljublja- ni v likvidaciji je znižala od 15. janua- rja 1911 naprej obrestno mero za hranilne vloge od 4³/₄% na 4%.

Slabo mu je svetoval. Hlapec Fran Zlobec je svetoval shlapcu Martinu Osredkarju iz Notranje Gori- ce, naj zažge smodnik v neki želez- ni cevi. Osredkar je to res storil, po- škodoval pa si je pri tem desno oko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Konja in voz ukradel. Posestnik Anton Mišvelj iz Domžal se je peljal 4. t. m. z enovprežnim vozom v Vir- ter pustil konja in voz pred gostilno Frana Krča, sam pa stopil v sobo. Ob 7. zvečer je šele zapazil, da je iz- ginil konj in z njim voz in koč. Sumi- se, da je vse ukradel 25 do 30 let stav- mož, ki so ga videli s konjem in vo- zom na poti proti Dobu. Konja in voz so našli pozneje na cesti v bližini Ze- lodnika. S seboj je vzel le koč, ker mu je bil konj najbrže prestar in prepo- časen.

Nož. Na cesti v Spodnjem Tuhi- nju so se pred kratkim sprli fantje in kmalu nato stekli. Posestnikovega sina Franca Berleca iz Golice so z no- ži ranili trikrat na glavi.

Ponesrečil se pri rezanju slame. Pri posestniku Mariji Ponikvar na Golem pri Želimljah zaposleni hlapec

je prišel z roko v stroj za rezanje slame in si odrezal kanalec na desni roki.

Nogo si izpahnil. V kurilnici v Novem mestu je hotel stopiti lokomotivni kurjač Mihalčič Auman iz Sp. Šiške na lokomotivo ter si izpahnil nogo.

Umrli je v Črnomlju ondodni posestnik in trgovec g. Karel Müller st. P. v m.

Umrli je danes zjutraj g. Frano Kocijančič, posestnik na Črnuču (Mošnje pri Radovljici), kamnosek in predsednik krajnega šolskega sveta. Pogreb bo v nedeljo. Zapustil je osmero nepreskrbljenih otrok.

Zimski šport v Bohinju. Z nekako negotovostjo se je zlo na letošnje zimsko sezono v Bohinju. Pretečeno nedeljo pa se je izvršila nad vse pričakovane dobra otvoritev. Izkazalo se je, da so pomisleki gotovih nasprotnikov Bohinja popolnoma neosnovani. Dočim je bilo drugod, kakor n. pr. v Ljubljani ta dan zelo južno vreme, je bil v Bohinju najkrajše zimske dan in popoldne ob treh se je čitalo v senci 3° C. Sportni vlak in brzovlak sta pripeljala iz Gorice in iz Trsta mnogo odličnega občinstva. Na sankališču ter poleg njega je vladalo najživljajše življenje in najzibornejša zabava. Izurjeni sankalci, med katerimi je bilo zlasti mnogo častnikov iz Primorja, se niso izkazali le za navdušene prijatelje tega sporta, temveč so s svojimi bravurami marsikaterega novince navdušili za ta sport. Poleg teh pa so smučarji, tako začetniki kakor izveščani, s svojo žilavostjo in s svojo drznostjo vznemirjali deloma občudovanje, pri zaprekah pa včasih tudi precej smeha. Vse se je vračalo v najboljšem razpoloženju domov. Med nedeljskimi gosti se je opazilo poleg drugih tudi podpravnatelja državnih železnic v Trstu, vladnega svetnika Aurednička, z nekaterimi višjimi uradniki ravateljstva v Trstu, ki se je jako pohvalno izrazil o prireditvi sankališča, podpredsednika državnega zbora, državnega poslanca Josipa Pogačnika itd. To nedeljo bo v Bohinjski Bistrici še veliko več življenja, ker je že došlo mnogo vprašanih in naročil in bo tudi v hotelu Triglav, tako v soboto zvečer, kakor v nedeljo čez dan svirala godba. Zato se smejo Bohinjski nadejati, da jih ta dan ne posetijo samo gostje iz Primorja, temveč tudi iz Ljubljane in gorenjskih mest.

Samomir. Včeraj se je v kazini strelil bataljonski adjutant tukajšnjega c. in kr. 27. pešpolka nadporočnik Karel Schembrič, rojen 21. aprila 1881. v Sombotfalu na Ogrskem ter pristojen v Nymburku na češkem (to je velika občina, ki ima čoli 8000 prebivalcev). Domneva se, da se je ustrelil še dopoldne, a so ga našli šele popoldne. Govori se, da so mladega moža pogladi v smrt dolgočas. Njegovo truplo so prepeljali v garnizijsko mrtvašnico.

Narodna obramba.

Mesto venca na krsto prve slovenske mecenke gospe Vilharjeve porabil je g. župnik Iv. Vrhovnik druž. sv. Cirila in Metoda 19 K. Hvala!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Karel Ambrožič 5 K, katere so darovali v gostilni Čeparjevi na Barki gg.: učitelj Caharija, Jos. Čepar, Jos. Ambrožič, Jos. Sila in nemenovani po 1 K. Hvala iskrena za jednim rodoljubom na Barki!

Ciril - Metodova podružnica v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne pri g. Leopoldu Jerinu v Štepanji vasi veliko predstavo veselic, na kar se sedaj opazujemo vse prijatelje naše preprobnice šolske družbe, da nas gotovo obiščejo in položijo tudi v tem veseljem redupstnem času z nami mal dar, lomovini na oltar. Za zabavo je v vsakem oziru skrbjeno, ker je spored ako raznovrsten. Nadejamo se, da na ozabijo na nas tudi cenj. gosti iz ljubljane, saj je tudi sedaj, ko se je jarava odela z belo odejo, sprehod v Štepanjo vas prijeten.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Planino in okolico priredi v sredo, dne 1. svečana pri g. Lavriču v Planini veselico. Napredna družva v okolici opozarjamo že sedaj na o prireditvi naše mlade podružnice in jih prosimo, da ta dan ne priredijo bližnih zabav.

Za Ciril Metodovo družbo so narajali in žalski moški podružnici izročili ženitvanski gosti povodom poroke g. Antona Kosa, trg. iz Podrede gospicio Rožo Šneberger darilo po 10 K 50 v, za kar jim bodi izrečena v menu podružnice iskrena zahvala.

Društvena naznanila.

Akademija priredi v petek, dne 3. januarja v veliki dvorani »Mestnega doma« ob 8. zvečer javno predavanje. Predava gosp. tržni nadzornik Adolf Ribnikar o uvozu argentinskega mesa. Predavanje pojasnjuje o skioptične slike. — Ker je predavanje aktualno, bo udeležba gotovo velika. Poleg glavne teme bo gosp.

predavatelj govoril tudi o higijeni mesa.

Zdravniška tragedija. Društvo zdravnikov nam poroča: V občini Riedau na Gornjem Avstrijskem se je odigrala te dni prava tragedija. Občinski zdravnik dr. Rihard Frana je umrl šele 36 let star, vso srčno kapi kot žrtve potuhnenih občinskih mogotcev. V zvestem izpolnjevanju svojega poklica, zavedajoč se svojih dolžnosti kot javno - zdravstveni organ in hoteč varovati svoje soobčane, naznanil je dr. Frana slučaj legarja, ki se je pojavil v občini. To pa ni bilo po volji občinskih mogotcev, ki so trepetali radi svojih letoviščnikov in ki so se bali, da se v občini ne nastani vojaški oddelek, kakor je bilo namenovano. Ker se pa dr. Frana zvesto izpolnjuje svoj poklic, ni vdal njihovega pritiska, pričeli so pravo gonjo proti njemu. Pred vsem so mu odpovedali službo, zaprli so mu pitno vodo, trgovce mu ni dal jedil, mesar mu je zabranil meso, razbili so mu okna na hiši itd. Pač so se oblasti takoj zavzele za dr. Frana. Zdravstveni zastop je bil razpuščen in je moral preklicati službeno odpoved. avstrijska zdravniška organizacija pa je skrbela za to, da se v občini in nje okolici ne naseli drug zdravnik. Obenem je delovala na to, da se dr. Frana kot vidno priznanje nesebičnega izpolnjevanja poklica podeli najvišje odlikovanje. Toda zaslepljeni občinski mogotci niso mirovali, na skrivnem so nadaljevali svojo gonjo in skušali dr. Frana izpodkopati eksistenco. Ta si je vzel to tem bolj k sreči, ker je bila občina Riedau obenem njegov rojstni kraj, kjer je preživel svojo mladost. V sled strašnih razburjenj je umrl dne 5. januarja v nadepolni mladosti, zadet od srčne kapi. Ob njegovem grobu žalujejo vdova in nežen otroček ter ostarela mamica. Pač je že trpel marsikak zdravnik, ki je, ne ozirajoč se na naklonjenost ali nenaklonjenost občinstva storil svojo dolžnost, ali tako kruto, kakor dr. Frana, še ni nikogar zadela usoda. Čast bodi njegovemu spominu!

Cercle franco - illyrien bo imel v petek, dne 20. januarja ob pol 9. zvečer v Merkurjevi dvorani »Narodnega doma« svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: Poročila, volitev novega odbora, slučajnosti.

I. maskaradni kongres je naslov veliki plesni prireditvi delavske zveze »Vzajemnost«, ki se vrši prihodnjo soboto v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani. Dve najlepši maski dobitke po 10 in 20 K. — Vstopnina znaša v prednabavi 1 K, pri blagajni pa 1 K 20 vin. Maske in člani plačajo samo 80 vin. vstopnine. Dostojne maske in posetniki v narodnih nošah dobrodošli!

»Klub slovenskih amater - fotografov« v Ljubljani opozarja na današnji ustanovni občni zbor, ki se vrši ob 8. zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba) na Marije Terezije cesti, ter prosi vse, ki se zanimajo za društvo, da se obnega zbora zanesljivo udeležijo.

Državni uradniki so na sestanku, ki so ga imeli v sredo zvečer v prostorih I. ljubljanskega uradnega gospodarskega društva, izvolili akcijski odbor za veliki shod vseh državnih uradnikov in učiteljev v Ljubljani. Ti uradniški shodi se bodo vršili tekom tega meseca po vseh večjih avstrijskih mestih. Referati in resolucije teh shodov bodo obsegali zahteve uradništva po časovnem napredovanju in izpremembo aktivitetnih doklad v stanarino po vojaškem stanarinskem tarifu. Za Ljubljano bodo zahtevali posebej uvrstitve v višji plačilni razred. Ta uvrstitve je utemeljena po ljudskem štetju, ker ima Ljubljana sedaj nad 40.000 prebivalcev.

Klub šentjernejskih fantov priredi dne 22. januarja veselico v gostilniških prostorih g. Iv. Reclja.

SHOD volilcev in volilk

priredi Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj

v nedeljo 15. t. m. ob 10. dop. v gostilni pri »Zlati ribi« v Stritarjevi oziroma Ribji ulici.

Na shodu govorita gg. dr. Ivan Tavčar in Adolf Ribnikar o političnem položaju s posebnim ozirom na bližajoče se občinske volitve.

Naprednjaki, udeležite se shoda polnoštevilno!

Prosveta.

Slovenske deželne gledališče. Jutri, v soboto se uprizarj prvič na slovenskem odru velika ljudska igra »Mati Skrb«, spisal Rudolf Havel, odlični nemški moderni dramatik, ki pa veže po vzoru Raimunda realno življenje z romantiko ter dosega s tem originalne efekte. Mizar Vrhovec je krassen tip poštenega, neustrašnega, vztrajno se borečega obrtnika, ki premaga vse ovire in skrbi; kontrast mu je razvajan sinček bogataš, jokav brezsrčen. V igri pa je cela vrsta izvrstnih tipov iz življenja obrtnega, delavskega in velikomestnega stanu. Drama je velesnimivka ter igrajo glavne vloge g. Verovšek, g. Bohuslav, g. Skrbineš, ga. Danilova, gđ. Šetrljova in gđ. Wintrova. (Predstava za nepar). — V nedeljo popoldne ob 3. pri znižanih cenah »Graf Luksemburški« (izven abonementa; za lože nepar); zvečer izjemoma ob pol 8. opera »Čarostrelca« (par).

Razgled po slovanskem svetu.

— Naučni jezik v šolah na Ruskem. V poslednjem zasedanju je razpravljala ruska gosudarstvena дума o uvedbi splošne šolske obveznosti. Pri paragrafu o nemem jeziku v ljudskih šolah se je razvila dolga in jako zanimiva debata. Rusifikacijska tendenca ruskih nacionalistov je nalezela na energičen odpor ruskih opozicijskih strank in narodnostnih skupin. Končni rezultat razprave je bil ta, da se je sklenilo, da se smejo rabiti v ljudskih šolah poleg rusčine ti je jeziki kot učni jeziki: poljski, češki, litevski, nemški, firiški, estonski, armenski, gruzinski, tatarski, buriaški in kalmuški. Kijeviski poslanec profesor Lužickij je stavil predlog, naj se sprejme v seznamek o ljudskih šolah dovoljenih jezikov tudi jezik maloruski ali ukrajinski. Za ta predlog so se zavzeli razni govorniki napredne opozicije na čelu jima poslanca Miljukov in Rodičev. Predlog profesorja Lužickega je propadel. Za predlog je glasovalo 132 poslancev, proti pa 172.

— Poljaki v Ameriki. V Združenih državah severnoameriških je naseljenih okroglo 3 in pol milijona Poljakov. V Chicagu samem je bilo leta 1910. 94.000 poljskih otrok, iz česar se lahko sklepa, da 50 v Chicagu naseljenih najmanj 400.000 Poljakov. Večino Poljakov tvorijo delavski sloji, dočim je inteligentov med njimi jako malo — komaj 0,9 %. Dasi so Poljaki izmed vseh Slovanov številno najmočnejši v Ameriki in bi se iz tega dalo sklepati, da imajo v sebi vsled tega največjo odporno moč, vendar se Poljaki izmed slovanskih narodov najhujše asimilirajo Angležem. Temu nasproti pa se Poljaki prav junaško drže v Južni Ameriki, zlasti v državi Parana v Braziliji, kjer tvorijo 28 % prebivalstva. Da se tu ne asimilirajo je menda vzrok ta, da stoji kulturno višje kakor domače prebivalstvo.

— Čudno postopanje oblasti na Hrvaškem. Kočar Janko Smiljanec v Petkovini je bil dolžan manjši znesek nekemu Srncu. Ta ga je tožil. Ker Smiljanec ni mogel plačati, je izpovedal Srncev proti njemu izvršbo. Na to se je napotila k Smiljanecu sodna komisija v spremstvu treh orožnikov in dveh polirjev ter na zahtevo Srncevega zastopnika dr. Petračića zdržala krov s Smiljanecve hiše ter ga dala odvesti k Srncu. — Tako postopajo z ubogim hrvaškim kmetom hrvaški sodniki in odvjetniki!

— Hercegovski emigranti. Ob času aneksije Bosne in Hercegovine je več hercegovskih mož in mladeničev zapustilo svojo domovino ter se zateklo v Črno goro. Nekaj teh emigrantov se je že lani vrnilo v domovino. Oblasti so dale vse te aretirati in sodišče jih je obsodilo v večletno ječo. Kasneje je cesar vse te obsodence pomilostil. Te dni so se vrnili iz Črne gore v Hercegovino štirje emigranti: Marko Nenadić, Boško in Panto Črnogorac ter Sinat Boljanović. Ker so vsi štirje podvrženi še vojaški dolžnosti, so jih orožniki prijeli ter jih izročili vojaškemu sodišču. Nadejati se je, da bo vojaška oblast tudi te emigrante priporočala cesarjevi milosti, to tem bolj, ker je od človekoljubnega postopanja proti tem odvisno, da se vrnejo iz Črne gore še ostali emigranti.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Rogovilež. Ključavničarski mojster Anton Prebil na Glineah je imel nekaj časa v službi za pomočnika nekoga Janca Panceta. Ker pa Pance ni bil skraj za nobeno rabo in je mojstru delal le sitnosti, mu je slednji odpovedal službo na osem dni. Pance potem uplahl ni hotel več delati in je odšel. Nekaj dni po odpovedi službe pa je prišel v delavnico in začel tam krato gospodariti. Razbil je več orodja, eno šipo, svetilko in še mnogo drugih stvari. Vso tega čina se je moral zagovarjati 10. januarja pred tujaknjem okrajno sodnišjo. Obsojen je bil na teden zapora, poostrenega z dvema tridma ležiščema.

Tatvina. Nedavno sta ukradla Lovrene Smereja in Frane Gvajsa, slednjega bratu Matevžu Gvajsu slamoreznico. Šla sta nato k posestniku Janazu Štembovu in mu ponudila slamoreznico naprodaj. Štembov, misleč, da je slamoreznica njuna last, jo je v dobri veri kupil, teravno za slepo ceno. Obtoženi so bili vsi trije; prva dva, ker sta tuje blago ukradla, Štembov pa, ker je kupil sumljivo blago. Sodnišja se o žrvidi Štembova ni mogla prepričati in ga je oprostila. Frane Gvajsa pa je bil obsojen na šest dni zapora, postretega z enim postom, in Smeraje na tri dni zapora, poostrenega tudi z enim postom.

Razljučen vasoalec. Peter Gostinčar iz Most pri Ljubljani je človek zaljubljen sorte. Ponoči hodi rad klicati dekleta. — Pred kratkim se rau je vnelo srce za Strletovo Pepeco, ki stanuje v hiši Marije Bricej. Šel jo je ponoči klicat. Fantovske litani je, ki jih je odmolil pred oknom, pa mu niso nič pomagale. Strletova Pepca ne mara ponočnjakov in tudi Petru Gostinčarju ni odprla. To je pa zaljubljenega Petra hudo ujezilo. Začel je razgrajati, in sicer tako, da je Pepca šla klicat gospodinjo hčer Ivanko Bricej. Ta je vstala, šla k oknu ter Petru dobrohotno svetovala, naj gre domu. Tedaj je pa Peter Gostinčar vzkrižil. Začel je strahovito vpiti in metal okrog sebe take žalitve, da jih ni mogoče navesti. Seveda je prišel pred sodišče in je dobil en teden zapora.

Razne stvari.

* Potres v Turkestanu. Potresni sunki se še vedno ponavljajo. Prebivalstvo silno trpi vsled mraza in grozi mu lakota. Po celi Rusiji se je nvedla rešilna akcija.

* Dinamit v kovčegu. Pri javni dražbi neoddačnih poslatov se našli na državnem kolodvoru v Inomestu v nekem kovčegu dinamit. Poslatev je prišla iz Gornjega Avstrijskega in je najbrže ukradeno blago.

* Stavka krojačev. V nov štadij je stopila stavka krojačev na Dunaju. Med engrosisti in kosovnimi mojstri se ni doseglo sporazumljenje. Državna zveza kosovnih mojstrov se pripravlja na šesttedenski boj.

* Tožen nadškof. Škofja v Grenoble in Autunu na Francoskem sta prepovedala vernikom svojih škofij nekatere radikalne liste. Tak list republikanske smeri v Saint Etienne je vložil pri Lyonski civilni sodnji proti Lyonskemu kardinalu nadškofu tožbo na odškodnino.

* Morilec v Londonu. Kot posledica dogodka v Houndsditchu in ulici Sidney, dobe stražniki avtomatične pištole, katerih modele so že preizkusili. V zadnjih dneh so aretirali v Londonu nad 100 anarhistov, ki so bili v zvezi z neko mednarodno tolpo vlomilcev.

* Požar. V Cincinnatiju je zgorelo 11. t. m. poslopje trgovske zbornice. Škoda znaša nad en milijon dolarjev. Šest gasilcev je bilo več ali manj poškodovanih, mnogo drugih pogrešajo, najbrže leže pod razvalinami poslopja sežgani.

* Štirikratni umor. V Kirchattenu pri Oldenburgu je umrla nedavno tega 23letna vdova s tremi otroci. Sodno-zdravniška komisija je dognala, da so umrli vsled zastrupljenja z arzenikom. Policijske poizvedbe pa so spravile na dan, da je izvršil ta umor nek bližnji sorodnik vdove iz sebičnih namenov.

* Lloydov parnik poškodoval italijansko vojno ladjo. Ko se je hotel Lloydov parnik »Leopolis« večeraj pred Benetkami ogniti neki gondoli, je zadel v italijansko vojno ladjo »Tripoli« ter jo neznatno poškodoval. Škoda se je prijateljskim potom poravnala. Lloydov parnik ni bil poškodovan.

* Stavka v belgijskih premogokopih. V zadnjih 24 urah je ustavilo delo nadaljnih 18 jam. Pomanjkanje premoga je že zelo občutno. Vedno več premoga se dovaža iz okrajev ob Ruhri. Vode stavkujočin delavcev so se odpeljali v okraje ob Ruhri, da primorajo tamošnje delavce, da se postavijo v bran izvažanju premoga. V Lutichu je demonstriralo kakih 40.000 delavcev, žena in otrok.

* Plaz. V Bernskih alpah v Švici se je zgodila v torek zjutraj velika neureča. Štirje delavci so sekali drva na pobočju Lengacherja, peti delavec pa, ki je ravno hotel stopiti k onim štirim, je zapasil plaz, ki se je z grozno hitrostjo bližal. Temu delavcu se je posrečilo, da se je rešil, več druge štiri pa je plaz potegnil s seboj v globino. Rešilna ekspedicija, ki je prišla takoj na kraj neureče, je mogla rešiti le še enega ponesrečenca, drugi trije, sami mladi očetje, pa so se zadušili.

Telefonska in brzajovna poročila.

Poljski klub. Lvov, 13. januarja. V Poljskem klubu se po odstopu predsednika Glombinskega imenuje več kandida-tov za načelniko mesto. Pred vsem so to: dr. German, Petelen, Lazarski, Stwiertnia in Stareczynski. Poslednji je izjavil, da načelnikega mesta ne more prevzeti. Največ upanja na predsedniško mesto imata dr. German in Petelen.

Francosko in Avstrija. Pariz, 13. januarja. Vse govori o senzaciji, ki jo je ustvaril govor francoskega ministra notranjih zadev Pichon v onem delu, kjer govori o odnosajih Francije do Avstrije. Pichon se je izrazil v svojem govoru jako rezervirano. Rekel je: avstrijski interesi se ne nahajajo v nasprotju s francoskimi interesi, nimam tedaj povoda, jim nasprotovati, naše razmerje do Avstrije pa se določa večinoma od dolžnosti, ki jih imamo do naših alianc in prijateljev. S tem svojim govorom je hotel minister Pichon posebno pridobiti za se rusko javno mnenje.

Položaj na Portugalskem. Lisabona, 13. januarja. Stavka železničarjev na Portugalskem še ni končana, vendar vlada povsod red in mir in ne dogaja se nobeno nasilje. Upravni svet železniških podjetij je sklenil v svoji seji, ponuditi stavkujočim spravo na podlagi katere bi bili ti od sedaj naprej skupno za letnih 900.000 frankov na boljšem. Železničarji pa so te ponudbe odklonili. V Oporto je demisioniral demonstrativno kot odgovor na postopanje ministrskega predsednika Braga, ves občinski svet.

Princ Gjorgje in puškar Büchele. Monakovo, 13. januarja. »Münchener Neueste Nachrichten« poroča iz Belgrada, da je izvedel sodru-nik belgradske »Tribune«, ki je bil v Zemunu v zvezi s Spiessom in dobil v roke dokaze, da je princ Gjorgje vabil puškarja Büchele, ko je ta že bil pregan iz Srbije, v Belgrad in ga celo pripeljal na svoje stanovanje.

Peari ni bil na severnem tečaju. Berlin, 13. januarja. Iz New Yorka se brzajavlja, da je preiskovalna komisija, ki se je bavila z dokazi, katere je bil predložil Peari, dognala, da Peari ni dosegel severnega tečaja.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. št. 74. (Nepar). Društ. predst. 2078. V soboto, 14. januarja 1911.

Noviteta I. Prvič: Noviteta I.

Mati Skrb.

Ljudska igra v štirih dejanjih. — Spisal R. Havel. — Za slovenski oder prireditelj Fr. Kobal. — Režiser Anton Verovšek. Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Zacetek ob 7/8. uri. Konec ob 10. Prihodnji predstavi hosta v nedeljo, 15. januarja.

Borzna poročila.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«. Uradni kurz denarje borze 13. januarja 1911.

Denar	Denar	Denar
4% majava renta	93.15	93.25
4 1/2% srebrna renta	97.08	97.25
4% avst. krona renta	93.—	93.20
4% ogt.	91.80	92.—
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k.o. čelice dež. banke	94.40	95.40

Strelke	Strelke	Strelke
Strelke iz 1. 1880 %	214.50	220.50
" " 1884	309.—	315.—
" " 1888	156.25	162.25
" " zemeljske 1. izdaje	297.50	303.50
" " 2. izdaje	286.—	292.—
" " ogrske hipotekne	256.—	262.—
" " dun. komunalne	532.—	542.—
" " avst. kreditne	529.—	539.—
" " ljubljanske	94.—	100.—
" " avst. rdeč. krila	97.75	103.75
" " ogt.	67.—	73.—
" " bazilika	45.—	49.—
" " tiskila	260.30	263.30

Strelke	Strelke	Strelke
Ljubljanska kreditna banka	480.—	484.—
Avst. kreditnega zavoda	677.50	678.50
Dunajski bančni družbe	557.90	559.90
Julije železnice	115.75	116.75
Državne železnice	749.—	750.—
Alpine-Montan	764.—	765.—
Čelice skladna družbe	257.—	259.—
Živnostne banke	283.—	285.—

Strelke	Strelke	Strelke
Cahin	11.37	11.40
Marke	117.45	117.65
Frank	95.17	95.37
Lib	94.75	94.95
Rublj.	263.30	264.—

Žitne cene v Budimpešti. Dne 13. januarja 1911.

Strelke	Strelke	Strelke
Planica na april 1911.	za 50 kg	11.11
" " oktober 1911.	za 50 kg	10.65
RS na april 1911.	za 50 kg	7.98
Korom na maj 1911.	za 50 kg	8.65
Oves na april 1911.	za 50 kg	6.61

Ugotovljeno. Nalopreneženo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. januarja: Ivan Janežič, posestnik, 45 let, Zaloška cesta 11. — Olga Slapšak, rejenka, 3 mesece, Marije Terezije cesta 17. — Brigita Benegalijska, hči krojaškega pomočnika, 4 leta, Gradišče 10.

Dne 12. januarja: Ivan Prestopnik, delavčev sin, 6 mesecev, Strelška ulica 15. — Eleonora Skuber, rejenka, 9 mesecev, Strelška ulica 15. — Fran Lapajne, posestnik, 36 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 5. prosinca: Uršula Artač, bivša delavka, 87 let, Radeckega cesta 11.

Dne 5. prosinca: Fran Podboršek, hlapec, 57 let. — Josip Ločnikar, bivši tovarniški delavec, 24 let. — Katarina Letnar, kuharica, 65 let. — Marija Cerar, hči železniškega delavca, 5 let.

Poslano.

Mnenje gospoda dr. I. Scharfa, zdravnika v zdravilišču Karlove Vari. Gospod J. Serravallo, Trst.

Naznanjam Vam na Vašo prošnjo, da rabim z uspehom že več let Vaše Serravallovo kina-vino z železom proti oslabiljenju vsled slabe hrane in proti vsakemu zadrževanju krvne tvoritve ter da Vaš izdelek zaseda trajno mesto v razporedi mojih ordinacij.

Karlove Vari, 10. maja 1909.
Dr. Scharf.

Najboljša ura sedanosti:

zlate, srebrne, tina, nikelnaste in jeklene se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška varstvena znamka

I K O

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 738-9 mm

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
12.	2. pop.	729.1	-3.5	slab jug	oblačno
	9. zv.	728.5	-4.0	sl. jvzh.	"
13.	7. zj.	729.4	-9.8	brezvetr.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 5-4°, norm. -2-6°. Padavina v 24 urah 0-0 mm

Karel Müller

posestnik in trgovec

včeraj dne 12. t. m. po kratki bolezni previden s tolažili sv. vere, preminul. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v soboto dne 14. t. m. popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti v Črnomlju na javno pokopališče.

Blag mu spomin! 161

Črnomelj, 13. januarja 1911.

Žalujejo ostali.

Namesto vsakega drugega obvestila.

Zahvala.

Povodom prerane smrti gospe

Marije Trdina roj. Golob

v Škofji Loki, izrekam tem potom vsem sorodnikom in znancom za izkazano srčno sočutje in časteče spremstvo pokojnice k večnemu počitku najiskrenejšo zahvalo.

157

Trst, 13. januarja 1911.

Rudolf Golob

višji revident c. kr. državnih železnic.

Prima meso! Ceno! Med!

Pitane gosi.
Vsak dan razpošiljam prima telečje in goveje meso od stegna, poštni zavej z 10 funti K 5.—. Pitane gos, sušna opuljena poštni zavej z 10 funti K 6-20, pločevinata školja z 10 funti pristnega čebelnega medu, čistega in zlatumenega po K 6.—, vse v zadovoljnost. I. Kleimer, Podwoleczyška št. 17. Avstrija. 154

Izjava.

Podpisani **Franz Stratišar**, posestnik iz Jezera pri Preserju, obžalujem, da sem g. nadučitelja Avgusta Korbarja iz Preserja v šoli dne 4. decembra t. l. kot uradno osebo pri obravnavi šolskih zamud razžalil.

Obljubim, da kaj takega ne bom več storil in se mu zahvaljujem, da mi je žalitev odpustil.

V Ljubljani, 12. januarja 1911.

Franz Stratišar l. r.

potniki,

ki bi hoteli proti proviziji priporočati in vsprejemati naročila za nek predmet, ki je trgovcem in tudi privatnim osebam neobhodno potreben, se iščejo. Ponudbe pod potreben predmet, na uprav. »Slov. Naroda.« 107

Pisarniški pomočnik.

Za takojšnji vstop se išče slovenščine in nemščine v besedi in pisavi zmožen 163

pisar z lepo pisavo.

Robert Smielowski
mestni stavbni mojster, Ljubljana.

+

Potrtim srcem globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naša ljubljena hčerka, soproga, mati in sestra,

Antonija Drašler roj. Gangl

soproga c. kr. kancelista v Kranjski gori

danes, dne 12. t. m. zjutraj po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila svoje oči. — Pogreb nepozabne rajnice boče dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče.

Bodi blag spomin najblajšemu srcu!

V KRANJSKI GORI, dne 12. prosinca 1911.

Josip Drašler, c. kr. kancelist, soprog. — Josip Gangl, oče. — Marija Gangl, mati. — Antonija P. in Josipina, hčerki. — Anka omožena Selko, Marija omožena Domitrovič, sestre. — Josip Gangl ml., brat. — Janko Selko, c. kr. orož. stražmešter, svak. 132

Parlograph

edini resnični popolni 16

diktirni stroj.

Diktira vam vašo korespondenco. Kontrolira vsak telefonični pogovor. Vsakomur radovoljno brezobvezno razkazovanje v Šelenburgovi ulici št. 7, I. pri The REX Co. v Ljubljani.

Grand hotel „UNION“

Ljubljana

Kavarna — Restavracija

izborna kuhinja

Originalna vinska klet

Plzenski prazdroj po običajni ceni. :: Čez ulico 8 vin. ceneji pri litru. :: Čvček v kleti po 80 vin., čez ulico 72 vin. liter.

Priporočajo se izborna tu- in inozemska vina.

Proda se voš

(salonska garnitura, 2 mizici, veliko zrcalo, 2 omari, otročja postelja in dr.) na Marije Terezije cesti št. 2, II. nadstropje, desno. 120

Sprejemem takoj čvrstega 130

učenca

od 14—15 let starega v trgovino špecerije. Prednost imajo z dežele. Josip Pollak, Sv. Petra cesta št. 9.

išče se

hrana in stanovanje

pri dobri rodbini v Ljubljani. — Ponudbe pod »poslovedja« na uprav. »Slovenskega Naroda.« 129

V. letnik

Slov. trg. društvo „Merkur“ v Ljubljani je izdalo 44

Zrgovski koledar za leto 1911.

Koledar je trgovcem in sodnikom nepogrešno potreben.

Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.

Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah.

V. letnik

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani.

VABILO VIII. rednemu zborovanju delničarjev

ki se vrši v nedeljo, dne 29. prosinca 1911 ob 10. uri dopoldne v prostorih hotela „Ilirija“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica.

SPORED:

1. Poročilo upravnega sveta o letnem računu preteklega poslovnega leta.
2. Poročilo revizijske komisije.
3. Izvolitev treh računskih preglednikov in dveh namestnikov.
4. Služajnosti.

V LJUBLJANI, dne 13. prosinca 1911.

156 **UPRAVNI SVET.**
Opomba: § 17. pravil: Vsaka delnica ima pri obnem zboru svoj glas. § 18. pravil: Delnice, za katere se hoče izvrševati pravica glasovanja, se morajo založiti najkasneje šest dni pred obnim zborom na mestih v pozivu označenih, in sicer proti legitimaciji, ki se glasi na položnikovo ime in iz katere mora biti razvidno tudi število delničarju pristojnih glasov. Založene delnice morajo biti opremljene s še nezapadlimi kuponi. § 19. pravil: Vstop k obnemu zboru je dovoljen le proti pokazu legitimacije. Kot založna mesta delnic so določene: Pivovarna v Laškem, Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Posojilnica v Celju, Savinjska posojilnica v Žalcu.

Število naročnikov 22

Planinšekovo praženo kavo

naračča od dne do dne.

Nad tisoč gospodinj jo kupuje.

Ulečenjena gospa!

Ne ovustite je tudi v Uašem gospodinjstvu upeljati:

:: Planinškova pražena kava ::

ne potrebuje nikakih priporočil, kdor jo enkrat kupi, jo zahteva vedno!

Dobi se le v pražarni; vogal Dunajska cesta-Sodnijska ulica in v špeceriji trgovini: Dunajska cesta 6.

3816

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

.. - . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. .. - .

Rezervni fond K 48,612.707.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,336.800.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojava dajajo čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.